

รายงานผลการดำเนินงานภารกิจถ่ายโอนอำนาจจากรัฐบาลและวิเคราะห์สถิติข้อมูล
การจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

บทนำ

“ทะเบียนพาณิชย์” ซึ่งเดิมนั้นเราจะรู้จักกันในนามว่าเป็นเอกสาร “ทะเบียนการค้า” และโดยที่ปัจจุบันในวงการธุรกิจหลายๆ ธุรกิจทั้งที่มีหน้าร้านและไม่มีหน้าร้านต่างกำลังดำเนินการเพื่อเปิดขายสินค้าและบริการแบบออนไลน์ในการเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจใหม่ๆ (Doing Business) ขึ้นมาอย่างมากมาย โดยไม่ได้จดทะเบียนพาณิชย์ ทั้งนี้แล้ว **ทะเบียนพาณิชย์** คือ สิ่งสำคัญไม่ว่าผู้ประกอบการธุรกิจนั้นๆ จะอยู่ในรูปแบบกิจการของบุคคลธรรมดา หรือที่เป็นการจัดตั้งโดยรูปแบบนิติบุคคลก็ตาม ซึ่งล้วนจำเป็นจะต้องมีเอกสารการจดทะเบียนดังกล่าวด้วย เนื่องจากมีข้อดีมากมายและประเด็นสิ่งแรกที่ผู้จดทะเบียนพาณิชย์จะได้ตามมาก็คือ ในส่วนของความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบพาณิชย์กิจอันจะส่งผลทำให้ลูกค้าสามารถมั่นใจได้ว่าธุรกิจของเรามีตัวตนและสามารถทำให้ผู้บริโภคได้รับสินค้า รวมถึงได้รับการบริการจากธุรกิจที่เราเป็นผู้ก่อตั้งจริงๆ อีกทั้งยังถือเป็นธุรกิจที่สามารถตรวจสอบและติดตามได้ โดยธุรกิจมีแหล่งที่ตั้งหรือสถานประกอบการที่เป็นหลักแหล่งที่อยู่อ้างอิงได้อย่างชัดเจน และนอกจากในด้านความน่าเชื่อถือของกิจการ ตลอดจนความถูกต้องที่ธุรกิจจะได้เมื่อจดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ประเด็นในส่วนของการดำเนินธุรกรรมทางการเงินก็เช่นกันที่เอกสารในการจดทะเบียนพาณิชย์ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่ได้นำมาเพื่อใช้ประกอบในการพิจารณาขอเงินกู้หรือสินเชื่อ รวมถึงเงินสำหรับการหมุนเวียนทำธุรกิจจากสถาบันการเงินต่างๆ โดยจะเห็นว่าหากธุรกิจมีเอกสารทะเบียนพาณิชย์ก็จะส่งผลให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจสามารถยกระดับเครดิตทางการเงินให้แก่เจ้าของกิจการหรือบริษัทนิติบุคคลได้อย่างสะดวกและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

เมื่อมองกรอบมิติภาพรวมของเศรษฐกิจไทยที่หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐนั้นต่างมีภารกิจที่เกี่ยวข้อง โดยจำเป็นจะต้องมีสถิติเพื่อสนับสนุนในด้านการศึกษาถึงข้อมูลตลาดและใช้ในการวิเคราะห์ธุรกิจ ในการนี้ซึ่งผลจากการขับเคลื่อนภารกิจงานด้านการกระจายอำนาจเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่มีกระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนการจัดเก็บและรวบรวมสถิติ ตลอดจนข้อมูลรายละเอียดของแต่ละกลุ่มประเภทพาณิชย์กิจที่ผู้ประกอบการค้าและนักลงทุนภาคเอกชนของไทยได้เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งธุรกิจสำหรับรอบปีต่างๆ ดังกล่าวที่ผ่านมา และทางองค์กรกรุงเทพมหานครนั้นสามารถสรุปภาพรวมด้านการจัดเก็บ พร้อมทั้งนำเอาสถิติข้อมูลเหล่านั้นเพื่อมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการวิเคราะห์และประยุกต์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อบูรณาการขับเคลื่อนทิศทางการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจของเมืองกรุงเทพมหานครในโอกาสต่อไป และจากที่ “กรุงเทพมหานคร” มีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษขนาดใหญ่ของไทย ซึ่งมีขีดความสามารถ ศักยภาพ ตลอดจนมีโอกาสส่งเสริมให้สามารถยกระดับการพัฒนาขีดความสามารถเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจเพื่อปรับเปลี่ยนและนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าให้ครอบคลุมในยุทธศาสตร์ทุกๆ ด้าน ประกอบกับที่มีรูปแบบการบริหารองค์กร กรุงเทพมหานครอันเป็นต้นแบบสำหรับการวางกรอบมาตรฐานและแบบแผนด้านการพัฒนาเมืองให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ของไทยได้เป็นอย่างดี แต่อีกนัยหนึ่งการที่ “กรุงเทพมหานคร” มีฐานะเป็นเมืองหลวงของไทยที่ถือได้ว่าเป็นพื้นที่แหล่งศูนย์รวมด้านการเมือง สังคม วัฒนธรรม การปกครอง รวมทั้งยังเป็นแหล่งศูนย์กลางด้านการพัฒนาและขับเคลื่อนสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจภาพรวมของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ โดยจากลักษณะสภาพทางภูมิศาสตร์ของกรุงเทพมหานครที่เป็นเมือง

อันมีรูปแบบลักษณะพิเศษ โดยเฉพาะในกรอบมิติการเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการของประเทศแทบทุกๆ ด้าน จึงส่งผลทำให้เกิดปัจจัยเกื้อหนุนที่มีความครอบคลุมโดยสามารถเชื่อมโยงและประสานการดำเนินทางธุรกิจกับทุกภาคส่วนของพื้นที่ภายในประเทศได้เป็นอย่างดี อาทิ ด้านการอำนวยความสะดวกหรือใช้สำหรับเป็นสถานที่ของแหล่งที่ตั้งศูนย์กลางในการนัดหมายเจรจาต่างๆ ของกลุ่มนักธุรกิจ ตลอดจนนักลงทุนภาคเอกชนที่ประกอบการค้าและพาณิชย์กิจการที่หลากหลาย อีกทั้งรวมไปถึงในด้านวัตถุประสงค์ของการติดต่อเจรจาทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งในส่วนของการเศรษฐกิจภายในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ จากประเด็นในด้านบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องดังกล่าวผู้บริหารของกรุงเทพมหานครจึงมีนโยบายเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนผลักดันในภาคเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนต่างๆ ให้เกิดขึ้นภายในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครมากยิ่งขึ้น ซึ่งยังรวมไปถึงภารกิจในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนระดับท้องถิ่น โดยสร้างให้ภาคสังคมได้มีศักยภาพที่เข้มแข็งและเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างมั่นคง ยั่งยืน ตลอดจนกรุงเทพมหานครยังจัดตั้งองค์ความรู้ที่ระดับการพัฒนาที่ดำรงให้เกิดความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นในระยะยาว ในการนี้สิ่งสำคัญที่จะได้ผลักดันภารกิจเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป กรุงเทพมหานครจึงจำเป็นต้องอาศัยบริบทที่เกี่ยวข้องในมิติด้านการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยเพื่อนำเข้ามาประยุกต์และบูรณาการซึ่งองค์ความรู้ทางวิชาการ พร้อมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเร่งสร้างมาตรการรวมไปถึงปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้การดำเนินการให้บริการแก่ภาคประชาชนและผู้ประกอบกิจการค้า การลงทุนในพาณิชย์กิจการต่างๆ ของไทยเพื่อสามารถวางแผนภารกิจโครงการเริ่มต้นธุรกิจ อีกทั้งสามารถกำหนดการตัดสินใจเพื่อพิจารณากรอบทิศทางในการลงทุนประกอบธุรกิจอย่างเหมาะสม และสอดคล้องตามบริบทของมาตรการหรือนโยบายภาครัฐ และรวมไปถึงความสามารถในการปรับตัวให้เกิดความสอดคล้องตามทิศทางของภาคเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในประเทศที่ปรับเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและเท่าทันกับความเจริญเติบโตของประเทศโดยพัฒนาให้ก้าวหน้าได้อย่างมั่นคง ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

กรอบความรับผิดชอบตามภารกิจและอำนาจหน้าที่การให้บริการ

หากพิจารณาในกรอบมิติของกฎหมายที่มาสนับสนุนภารกิจโดยมีผลก่อให้เกิดวงจรที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นของกรุงเทพมหานครทั้งในด้านการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ/การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งในการดำเนินพาณิชย์กิจการค้าขายและลงทุนต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาครัฐบาลได้วางกลไกเพื่อกำหนดกรอบของอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการกิจการด้านการให้บริการเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครให้แก่องค์กรท้องถิ่น ซึ่งจากเดิมเป็นภารกิจที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แล้วจึงถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะดังกล่าวมาเป็นของกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยอนุวัติกฎหมายตามนัยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงส่งผลทำให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อให้บริการด้านการรับจดทะเบียนพาณิชย์แก่ประชาชนที่สนใจก่อตั้งธุรกิจและการค้า รวมถึงพาณิชย์กิจการประเภทต่างๆ ภายในเขตท้องที่ของตน นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ทั้งนี้ เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถรองรับภารกิจที่รับถ่ายโอนงานจากรัฐบาลมาเป็นของกรุงเทพมหานคร โดยได้มีการแต่งตั้งข้าราชการฯ เพื่อทำหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ที่ถือเป็นไปตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ให้อยู่ในความรับผิดชอบการปฏิบัติงานตามภารกิจถ่ายโอนงานด้านการกระจายอำนาจ

จากทางภาครัฐบาลและจกตอถือปฏิบัติในการดำเนินการกิจตามพาณิชย์ที่ได้รับมอบหมายให้สอดคลอ้งและอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของทางกรุงเทพมหานคร ประกอบกับในการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการถ่ายโอนงานตามที่ได้มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบพาณิชย์จกตอเจตทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์จกตอไม่ว่าทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลทุกทอ้งที่ทัวราชอาณาจักร ซึ่งประกอบกิจการตามนัยประกาศกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับจกตอมีหน้าที่ดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน ๓๐ วัน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานครตามที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตทอ้งที่นั้น ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ และโดยที่การดำเนินการกิจถ่ายโอนในการให้บริการเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครที่มีประเภทของพาณิชย์จกตอจดทะเบียนพาณิชย์ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๗ พาณิชย์จกตอ ในการนี้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง ซึ่งให้บริการรับจดทะเบียนพาณิชย์แก่ประชาชนในฐานะเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) และทำหน้าที่เป็นหน่วยวิชาการ ตลอดจนยังเป็นศูนย์กลางในด้านการประสานงานและแก้ไขปัญหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกิจงานให้บริการด้านการจดทะเบียนพาณิชย์เพื่อสนับสนุนและรองรับมาตรการถ่ายโอนภารกิจในการจดทะเบียนพาณิชย์ให้แก่สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ส่วนสำนักงานเขต) จำนวน ๕๐ เขต รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้บริการแก่ประชาชนทัวไปซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการและพาณิชย์จกตอที่มีสถานประกอบพาณิชย์จกตอตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานครตามนัยกฎหมายพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนทอ้งถึน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดความรับผิดชอบด้านการถ่ายโอนภารกิจงานจกตอรัฐบาลเพื่อมาสู่การดำเนินการปฏิบัติให้บริการรับจดทะเบียนพาณิชย์ในทอ้งที่ของกรุงเทพมหานครตามที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่รับช่วงมาจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เพื่อเข้ามาดูแลและก้ากับงานตามภารกิจภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบในพื้นที่ให้บริการ ณ ทอ้งที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ภายใต้กรอบบริบทของภารกิจดังกล่าวสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง) มีหน้าที่ให้บริการเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ภายในขอบเขตพื้นที่ทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร ประกอบกับยังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานวิชาการด้านการกิจงานรับจดทะเบียนพาณิชย์จกตอกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งจกตอรับผิดชอบและประสานงานด้านการจัดฝึกอบรม รวมทั้งการให้บริการด้วยมาตรฐานวิชาการที่เกี่ยวข้องในการกิจตามกฎหมายให้แก่ทางเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่นายทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งประจำอยู่ ณ ฝ่ายปกครองรวมจำนวนทั้งสิ้น ๕๐ สำนักงานเขต ซึ่งมีฐานะเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ส่วนสำนักงานเขต) อีกทังยังรับผิดชอบหน้าที่ในด้านการพิจารณาเพื่อตอบประเด็นปัญหาหรือข้อหาหรือ ข้อวินิจฉัยสั่งการ ข้อกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงหนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการนี้หน่วยงานจึงมีหน้าที่จกตอพิจารณาด้านกรอบแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความถูกต้องและสอดคลอ้งตามนัยแห่งกฎหมายทะเบียนพาณิชย์จกตอรัฐบาลกลางด้วย ทังนี้ ส่วนหนึ่งของภารกิจการให้บริการซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง นั้นจกตอดำเนินการเพื่อรวบรวมและสรุปผลสถิติข้อมูลในการให้บริการภาพรวมของกรุงเทพมหานครเพื่อนำมาประมวลผลวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถิติในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ (ประจำปี) ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลสำหรับพยากรณ์คาดการณ์ถึงแนวโน้มทิศทางยอดของจำนวนผู้ประกอบการที่ให้ความสนใจมายื่นคำร้องในการขอรับบริการจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งธุรกิจใหม่) ที่ถือเป็นกรอบข่ายในความรับผิดชอบภารกิจงานภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของทอ้งถึนกรุงเทพมหานคร โดยมีหน่วยงานประจำเพื่อให้บริการ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕๑ แห่ง ซึ่งเป็นส่วนที่สนับสนุนและรองรับในด้านการกิจการให้บริการงานถ่ายโอนเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในขอบเขตทอ้งที่ของตน ตลอดจนในการรับรองเพื่อออกเอกสารของทางราชการในฐานะนายทะเบียนของกรุงเทพมหานครให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนต่างๆ ดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติการอ้านวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย

การวิเคราะห์สถิติข้อมูลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

สำหรับในรอบผลการดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนอำนาจจากรัฐบาลให้กับกรุงเทพมหานคร ด้านการรับจดทะเบียนพาณิชย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งทางหน่วยงานสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง ในฐานะสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ (ส่วนกลาง) ได้พิจารณาดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูล โดยทำการประมวลผลสถิติในการรับจดทะเบียนตามภารกิจเสร็จสิ้น ครบทุกขั้นตอนและกระบวนการ ในการรวบรวมสถิติมาจากหน่วยงานผู้ให้บริการรับจดทะเบียนพาณิชย์ (สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ กรุงเทพมหานคร) ทั้งสิ้นจำนวน ๕๑ แห่ง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในการนี้จึงได้พิจารณาสรุปสถิติข้อมูล ด้านการดำเนินการให้บริการรับจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ในรอบระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ (ในแต่ละประเภท) ตามนัยกฎหมายทะเบียนพาณิชย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏตามตารางรายละเอียด ดังนี้

ประเภทคำขอจดทะเบียน	บุคคลธรรมดา		นิติบุคคล		รวมทั้งสิ้น	
	จำนวน (ราย)	ค่าธรรมเนียม (บาท)	จำนวน (ราย)	ค่าธรรมเนียม (บาท)	จำนวน (ราย)	ค่าธรรมเนียม (บาท)
๑. จดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่)	13,124	656,200	968	48,400	14,092	704,600
๒. จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ	2,816	56,320	127	2,540	2,943	58,860
๓. จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ	4,226	84,520	69	1,380	4,295	85,900
๔. ขอคัดสำเนา/ออกใบแทน ใบทะเบียนพาณิชย์	1,607	48,210	140	4,200	1,747	52,410
รวม	21,773	845,250	1,304	56,520	23,077	901,770

เมื่อเปรียบเทียบด้านสถิติข้อมูลผลการดำเนินงานรับจดทะเบียนพาณิชย์ของทางกรุงเทพมหานคร (ในแต่ละประเภท) ของคำขอจดทะเบียนในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเทียบกับรอบระยะเวลาการดำเนินงาน ของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดสถิติยอดคำขอจดทะเบียนในแต่ละประเภทของการดำเนินงาน ของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานครในภาพรวม ดังปรากฏตามตารางต่อไปนี้ คือ

ประเภทคำขอจดทะเบียน	ปี 2559	ปี 2560	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
๑. จดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่)	12,440	14,092	13.28
๒. จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ	2,618	2,943	12.41
๓. จดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ	3,926	4,295	9.40
๔. ขอคัดสำเนา/ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์	1,754	1,747	0.40

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครตามตารางข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบกับยอดสถิติการให้บริการเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในรอบปี ๒๕๕๙ โดยเทียบกับยอดสถิติของปี ๒๕๖๐ แล้ว ซึ่งสามารถสรุปผลสถิติของข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้ คือ

- ๑) สถิติของยอดจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) ในรอบปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๙) จำนวน ๑,๖๕๒ ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๘
- ๒) สถิติยอดคำขอจดทะเบียนพาณิชย์เปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนพาณิชย์ ในรอบปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๙) จำนวน ๓๒๕ ราย โดยคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๑
- ๓) ยอดสถิติในการจดทะเบียน (ยกเลิก) ทะเบียนพาณิชย์ในรอบปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๙) จำนวน ๓๖๙ ราย โดยคิดเป็นร้อยละ ๙.๔๐
- ๔) ยอดสถิติคำขอคัดสำเนา/ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ในรอบปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๙) จำนวน ๗ ราย โดยคิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐

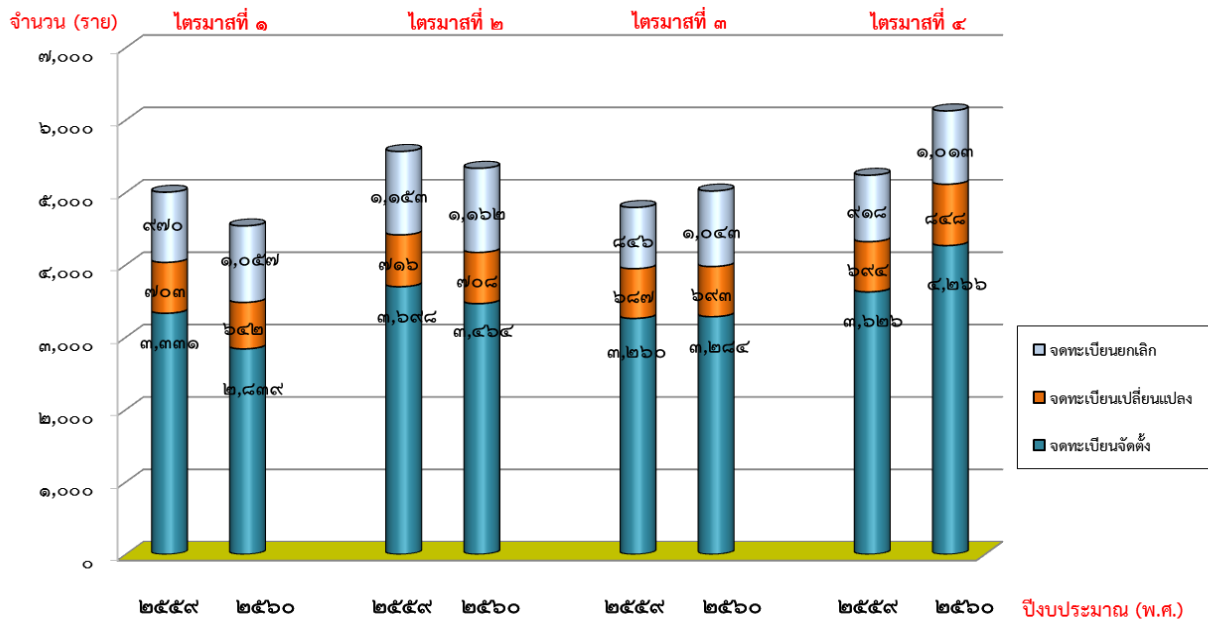
ซึ่งหากพิจารณาจากผลสถิติของยอดสถิติจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการด้านการจดทะเบียนพาณิชย์ ทั้ง ๔ ประเภทคำขอจดทะเบียน โดยข้อเท็จจริงของข้อมูลดังกล่าว พบว่า กรุงเทพมหานครมียอดสถิติในจำนวนที่เพิ่มขึ้นสำหรับทุกประเภทคำขอ และโดยเฉพาะในประเภทของการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ที่มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึงร้อยละ ๑๓.๒๘ เมื่อเทียบกับยอดสถิติของทั้งปีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ โดยวิเคราะห์แล้ว สาเหตุดังกล่าวน่าจะมีผลมาจากมาตรการกระตุ้นการค้าปลีกจากภาครัฐ และมีการกระตุ้นด้านธุรกิจการท่องเที่ยว รวมทั้งมีการส่งเสริมการค้าออนไลน์ พร้อมทั้งจัดระเบียบการทำธุรกิจที่อยู่นอกกรอบให้เข้าระบบเพิ่มมากขึ้น โดยในส่วนของการจดทะเบียนยกเลิกทะเบียนพาณิชย์ซึ่งพิจารณาแล้วมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๔๐ โดยจากการคาดการณ์ผลกระทบด้านธุรกิจดังกล่าวซึ่งวิเคราะห์แล้วว่าในปี ๒๕๖๐ ทางกลุ่มผู้ประกอบการลงทุนต่างๆ ต่างก็เผชิญและประสบปัญหาในด้านผลการบริหารและดำเนินงานตามธุรกิจ จึงได้พิจารณาตัดสินใจเพื่อปิดกิจการลงมากขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงปี ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา

จากข้อมูลสรุปสถิติข้างต้นดังกล่าว พบว่า การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบยอดสถิติของจำนวนผู้ประกอบการที่สนใจมาติดต่อเพื่อยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ในภาพรวม) ของปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีแนวโน้มของอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นในทุกประเภทของคำขอ ซึ่งโดยเฉพาะแล้วในประเภทของการจดทะเบียน (จัดตั้งใหม่) ที่มีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นมากเมื่อพิจารณาจากรอบของผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมากที่สุดถึงร้อยละ ๑๓.๒๘ ทั้งนี้ ซึ่งอาจจะเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากปัจจัยบวกด้านมาตรการกระตุ้นการค้าปลีกของภาครัฐ ประกอบกับได้รับแรงบวกของนโยบายสนับสนุนการกระตุ้นด้านภาคธุรกิจการท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งยังมีปัจจัยที่ภาครัฐซึ่งมีการส่งเสริมพาณิชย์กิจในรูปแบบการค้าออนไลน์ และได้เข้าจัดระเบียบในการทำธุรกิจที่อยู่นอกกรอบเพื่อให้กลับเข้ามาสู่ระบบเพิ่มมากขึ้น และโดยข้อมูลในส่วนของการจดทะเบียนสถิติด้านการจดทะเบียน (ยกเลิก) ทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งพิจารณาแล้วมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๔๐ กรณีนี้ซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการ รวมถึงนักลงทุนในภาคธุรกิจต่างๆ ได้ประสบปัญหาตลอดจนอุปสรรคทางด้านผลการดำเนินงานของธุรกิจ จึงได้พิจารณาตัดสินใจที่จะปิดกิจการของตนเองลงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้นเอง แต่อย่างไรก็ดี สำหรับในรอบการดำเนินงานตามภารกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาจาก สรุปยอดสถิติของข้อมูลผลการให้บริการจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครในภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่ากลุ่มประเภทของกิจการพาณิชย์กิจ ตลอดจนธุรกิจและอาชีพซึ่งผู้ประกอบการลงทุนได้ให้ความสนใจในการยื่นคำร้องเพื่อขอจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) ในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่

- ๑) กลุ่มประเภทกิจการขายอาหารและเครื่องดื่ม
- ๒) กลุ่มประเภทกิจการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (การขายปลีก โดยการสั่งซื้อทางไปรษณีย์)
- ๓) กลุ่มประเภทกิจการร้านขายของชำ Grocery Store
- ๔) กลุ่มประเภทกิจการร้านขายปลีกเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และส่วนประกอบของเครื่องแต่งกาย
- ๕) กลุ่มประเภทกิจการร้านขายปลีกเครื่องสำอาง เป็นต้น

สำหรับการประเมินการดำเนินการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของสถิติผลการดำเนินงานเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร ประจำปี ๒๕๖๐ เมื่อพิจารณาในกลุ่มของยอดสถิติข้อมูลประเภทค่าจดทะเบียน (จัดตั้งใหม่) สามารถวิเคราะห์ได้ว่ากลุ่มประเภทกิจการด้านธุรกิจขายอาหารและเครื่องดื่มภายในเขตกรุงเทพมหานครที่ยังเป็นกิจการซึ่งได้รับความนิยม โดยมีผู้ประกอบการพาณิชย์กิจการให้ความสนใจยื่นคำขอจดทะเบียนสูงสุดเป็นอันดับ ๑ อยู่เช่นเดิม ทั้งนี้ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการบริการบริโภคภาคเอกชนที่ยังสามารถเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการขยายตัวของธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง โดยรองลงมา ได้แก่ ธุรกิจในกลุ่มประเภทกิจการด้านการซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อาทิ การขายปลีกผ่านการกระจายสินค้าหรือบริการทางไปรษณีย์ ซึ่งหากวิเคราะห์แล้วจะเห็นว่ากลุ่มธุรกิจดังกล่าวโดยเฉพาะในโลกของยุคโซเซียลมีเดียที่การค้าขายออนไลน์ในลักษณะของธุรกิจ E-Commerce นั้นยังสามารถเพิ่มและอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในด้านการจัดส่งเพื่อกระจายสินค้า ตลอดจนบริการหลังการขายให้แก่ลูกค้าโดยผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตได้ในฉบับล้นทันที ดังนั้น จึงมีทิศทางแนวโน้มทางสถิติที่ดีว่าจะมีผู้ประกอบการที่ให้ความสนใจมายื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ในกลุ่มประเภทธุรกิจดังกล่าวเพิ่มสูงมากขึ้นเรื่อยๆ ต่อไปในอนาคต แต่อย่างไรก็ดีสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหากพิจารณาจากข้อมูลตามสถิติข้างต้น ประกอบกับสถิติในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ จะพบว่า กลุ่มประเภทของกิจการพาณิชย์ที่สามารถรองภาคการค้าและติดอันดับธุรกิจที่มีผู้ประกอบการต่างๆ ได้ให้ความสนใจมาจดทะเบียนสูงสุด ๕ ลำดับแรกๆ ก็คือ กลุ่มประเภทกิจการร้านขายของชำ (Grocery Store) ร้านขายปลีกเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และส่วนประกอบของเครื่องแต่งกายและกิจการร้านขายปลีกเครื่องสำอาง เนื่องจากธุรกิจต่างๆ เหล่านี้มีรูปแบบในการดำเนินกิจการ หรือเป็นพาณิชย์กิจการที่มีความจำเป็น และเกี่ยวเนื่องกับด้านปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนทั่วไป นั่นเอง

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบด้านสถิติข้อมูลผลการดำเนินงานเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร (แต่ละประเภท) สำหรับรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยอาศัยการอ้างอิงสถิติข้อมูลผลการดำเนินงานปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ในรอบระยะเวลาเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วยสถิติในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) สถิติการจดทะเบียนพาณิชย์ (จดทะเบียนแปลง) และสถิติการจดทะเบียนพาณิชย์ (ยกเลิก) ปรากฏผล ดังนี้

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลที่ปรากฏตามแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหากพิจารณาโดยเปรียบเทียบยอดสถิติข้อมูลในด้านผลการดำเนินงานรับจดทะเบียนพาณิชย์ของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ในแต่ละประเภท) ทั้งสิ้นจำนวน ๕๑ แห่ง สำหรับการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อเทียบกับรอบระยะเวลาการดำเนินงานในไตรมาสเดียวกันของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จะพบว่า มีทิศทางแนวโน้มของยอดสถิติจำนวน (ราย) ในแต่ละประเภทของการบริการรับจดทะเบียนพาณิชย์ที่ลดลงเล็กน้อยกว่าในรอบผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กล่าวคือ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มียอดสถิติในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๒,๓๘๙ ราย ขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงาน (ในแต่ละไตรมาส) ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมียอดของจำนวนผู้ที่มาขอขึ้นจดทะเบียนพาณิชย์ (แต่ละประเภท) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๒,๕๐๙ ราย ดังนั้น สรุปผลการดำเนินงานภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ กรุงเทพมหานคร จึงมีแนวโน้มในการให้บริการเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ภายในเขตท้องที่ในภาพรวม ซึ่งลดลง จำนวน ๒๘๐ ราย ทั้งนี้ โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑.๒๔ ดังมีรายละเอียดของยอดสถิติข้อมูลในการดำเนินงานรับจดทะเบียนพาณิชย์ (แต่ละรายการ) ปรากฏผลโดยสรุป ดังต่อไปนี้

- **การจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่)** จะพบว่า ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีแนวโน้มของยอดสถิติผู้ที่ประกอบการที่มาขอรับบริการจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) ในจำนวนที่เพิ่มขึ้น นั่นคือ กรุงเทพมหานครมียอดจำนวนของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่สนใจมายื่นคำร้องเพื่อขอจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ รวมทั้งสิ้น ๕๑ แห่ง ตลอดทั้งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในจำนวน ๒,๘๓๙ ราย สำหรับไตรมาสที่ ๑ แล้วจึงมียอดที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นจำนวน ๓,๔๖๔ ราย , ๓,๒๘๔ ราย และ ๔,๒๖๖ ราย ในระหว่างช่วงไตรมาสที่ ๒ - ๔ ตามลำดับ และในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับรอบของผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่มีผู้มาขอจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) ในช่วงระยะเวลาการดำเนินงานเดียวกันตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ - ๔ ซึ่งมีสัดส่วนจำนวน ๓,๓๓๑ ราย , ๓,๖๙๘ ราย , ๓,๒๖๐ ราย และ ๓,๖๒๖ ราย ตามลำดับ และหากเปรียบเทียบยอดสถิติผลการดำเนินงานเพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์

(ประเภทจัดตั้งใหม่) ของรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว จากข้อมูลสถิติที่ปรากฏ โดยจะเห็นได้ว่าในช่วงไตรมาสที่ ๑ และ ๒ นั้น มีแนวโน้มที่ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่หลังจากนั้นในไตรมาสที่ ๓ และไตรมาสที่ ๔ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมียอดสถิติของจำนวนผู้ประกอบการที่มาขอรับจดทะเบียนพาณิชย์ (จัดตั้งใหม่) ที่เพิ่มสูงขึ้นจากรอบระยะเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. ๒๕๕๙

- **การจดทะเบียนพาณิชย์ (เปลี่ยนแปลง)** จะพบว่า มียอดสถิติของข้อมูลผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่มายื่นคำร้องเพื่อขอรับการจดทะเบียนพาณิชย์ (เปลี่ยนแปลง) ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานภายในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ซึ่งปรากฏว่ามีแนวโน้มสถิติที่ลดลงในช่วง ๒ ไตรมาสแรก คือ ไตรมาสที่ ๑ และไตรมาสที่ ๒ นั่นคือ มียอดสถิติของผู้ที่มาขอยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ (เปลี่ยนแปลง) ในจำนวน ๖๔๒ ราย และ ๗๐๘ ราย ตามลำดับ และภายหลังจากนั้นในช่วงของไตรมาสที่ ๓ และ ๔ ซึ่งปรากฏว่ามียอดสถิติของจำนวนผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ประสงค์มายื่นคำร้องเพื่อขอจดทะเบียนพาณิชย์ (เปลี่ยนแปลง) ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินการเดียวกันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ นั่นคือ มียอดสถิติของผู้ที่มาขอยื่นคำขอจดทะเบียน รวมทั้งสิ้น ๑,๕๔๑ ราย คือ ไตรมาสที่ ๓ จำนวน ๖๙๓ ราย และไตรมาสที่ ๔ จำนวน ๘๔๘ ราย ตามลำดับ

- **การจดทะเบียนพาณิชย์ (ยกเลิก)** จะพบว่า ยอดสถิติข้อมูลของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่มายื่นคำร้องเพื่อขอจดทะเบียนพาณิชย์ (ยกเลิก) ภายในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ซึ่งมีแนวโน้มสถิติที่เพิ่มสูงขึ้นทั้ง ๔ ไตรมาส นั่นคือ มียอดสถิติของผู้ที่มาขอยื่นบริการจดทะเบียนพาณิชย์ (ยกเลิก) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑,๐๕๗ ราย , ๑,๑๖๒ ราย , ๑,๐๔๓ ราย และ ๑,๐๑๓ ราย ในช่วงไตรมาสที่ ๑ - ๔ ตามลำดับ ในขณะที่เมื่อเทียบสัดส่วนดังกล่าวกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมียอดสถิติของผู้ที่มายื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ (ยกเลิก) รวมจำนวน ๙๗๐ ราย ๑,๑๕๓ ราย , ๘๔๖ ราย และ ๙๑๘ ราย ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ดีจะเห็นได้ว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แนวโน้มของผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่มายื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ (ยกเลิก) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร นั้นค่อนข้างคงที่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยที่ข้อมูลดังกล่าวมีสถิติที่แตกต่างไปจากในช่วงระยะเวลาตามผลดำเนินการในรอบของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยเปรียบเทียบ

ที่มา : กลุ่มงานนโยบายเศรษฐกิจและการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง

กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ : แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้อ้างอิงในรายงานผลการดำเนินงานตามภารกิจารรับจดทะเบียน

พาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวบรวมมาจากรฐานข้อมูล
ของสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพมหานคร (ส่วนกลาง)